

Estimada vida

d'Alice Munro amb l'editora Maria Bohigas

Dissabte 28 febrer

11:00h

Alice Ann Munro, de naixement **Alice Ann Laidlaw** (Wingham, Ontàrio, 10 de juliol del 1931), és una escriptora de contes canadencs que escriu en anglès. Va rebre el Premi Nobel de Literatura del 2013 i el Premi Booker del 2009.

La ficció dels contes de Munro se situa al seu país natal del Comtat d'Huron (Canadà), al sud-oest de la província canadencs d'Ontàrio. Les seves "accessibles i commovedores històries" exploren les complexitats humanes amb un estil aparentment fàcil, sense esforç. El 2013, Munro rebé el Premi Nobel de Literatura per la seva obra com a "mestra del conte modern".

Vida i obra

Alice Ann Laidlaw nasqué el 10 de juliol del 1931 a Wingham (Canadà), filla d'un criador de guineus i visons per a la producció de pells, i d'una mestra d'escola. Alice va iniciar-se com a escriptora quan era una adolescent, i va publicar la seva primera història, *The Dimensions of a Shadow*, el 1950, mentre estudiava filologia anglesa i periodisme a la Universitat de l'Oest d'Ontàrio amb una beca de dos anys. En aquesta època, Alice va treballar de cambra, venedora de tabac i auxiliar bibliotecària. El 1951, ja llicenciada, va deixar la universitat per casar-se amb el seu company d'estudis James Munro, i es van traslladar a West Vancouver (Colúmbia Britànica), on ell va trobar feina en uns grans magatzems. Allà van néixer les seves tres primeres filles, Sheila (1953), Catherine (1955), que morí tanmateix a les 15 hores de vida, i Jenny (1957). El 1963, la família es va traslladar a Victoria (Colúmbia Britànica), on van obrir la llibreria "*Munro's Books*", que encara existeix. El 1966 nasqué la seva filla petita, Andrea.

El primer recull de contes de Munro que va tenir èxit fou *Dance of the Happy Shades* (1968), que va guanyar el premi del Governador General, el premi literari més important del Canadà. A aquest primer èxit va seguir el de *Lives of Girls and Women* (1971), una col·lecció d'històries entrelaçades que de vegades ha estat qualificada erròniament de novel·la.

Alice i James Munro es divorciaren el 1972, i ella va tornar a Ontàrio per ser escriptora resident a la Universitat de l'Oest d'Ontàrio, on el 1976 rebé el doctorat *honoris causa*. El mateix any 1976, Alice Munro es va casar amb Gerald Fremlin, un cartògraf i geògraf que havia conegut a la universitat, i es van instal·lar en una granja als afores de Clinton (Ontàrio), i després en una casa dins de la ciutat, on encara hi segueix vivint ella.

El 1978 Alice Munro va guanyar el seu segon premi del Governador General per la col·lecció de relats entrelaçats *Who Do You Think You Are?*, que als Estats Units es publicà amb el títol *The Beggar Maid: Stories of Flo and Rose*. Entre el 1979 i el 1982, va viatjar per Austràlia, Xina i Escandinàvia. El 1980 fou nomenada escriptora resident alhora a dues universitats, la Universitat de la Colúmbia Britànica, al Canadà, i la Universitat de Queensland, a Austràlia. Durant les dècades de 1980 i de 1990 va publicar una col·lecció de contes cada quatre anys, aproximadament.

El 2002, la seva filla gran, Sheila Munro, publicà unes memòries d'infància que va titular *Lives of Mothers and Daughters: Growing Up With Alice Munro*. El seu conte *The Bear Came Over the Mountain* fou adaptat per al cinema; Sarah Polley va dirigir la pel·lícula amb el títol *Away from Her* ("Lluny d'ella"), que van protagonitzar Julie Christie i Gordon Pinsent; es va estrenar al Toronto International Film Festival del 2006 i fou nominada a l'Oscar al millor guió adaptat el 2007, però fou derrotada per *No Country for Old Men*, dels Germans Coen.

Els contes de Munro han aparegut sovint en publicacions com ara *The New Yorker*, *The Atlantic*, *Grand Street*, *Mademoiselle* i *The Paris Review*. En entrevistes promocionals del seu recull *The View from Castle Rock*, el 2006, quan tenia 75 anys, Munro va comentar que ja no podria publicar cap més sèrie de relats. Tot i així, l'agost del 2009 encara va treure una nova obra, *Too Much Happiness*. En una compareixença a Toronto, l'octubre del 2009, Munro va explicar que estava rebent tractament contra el càncer i per una insuficiència cardíaca que l'obligaria a sotmetre's a una operació coronària.

Gerald Fremlin, el seu segon espòs, va morir el 17 d'abril del 2013, a l'edat de 88 anys.

El 10 d'octubre del 2013, Alice Munro fou guardonada amb el Premi Nobel de Literatura, per ser "mestra del conte contemporani". És la primera persona canadenca que guanya el Premi Nobel de Literatura.

Estil

Moltes de les històries de Munro estan ambientades al Comtat d'Huron (Canadà). Aquest fort localisme és una de les característiques més significatives de la seva ficció. Una altra d'aquestes característiques és la presència omniscient del narrador, que serveix per donar un sentit al món que crea. Molts comparen les localitzacions de Munro en pobles petits amb el que fan els escriptors del Sud dels Estats Units. Igual que a les obres de William Faulkner i de Flannery O'Connor, els seus personatges sovint s'enfronten als costums i tradicions més arrelats, però la reacció dels personatges de Munro sol ser menys intensa que la dels seus col·legues del sud. Els seus personatges masculins tendeixen a aparèixer com un estereotip, mentre que els femenins són molt més complexos. Moltes obres de Munro, tot i no ser novel·les, exemplifiquen el gènere literari conegut com a novel·la gòtica.

L'obra de Munro s'ha comparat amb la dels grans autors de contes. A les seves històries, com a les de Txékhov, la trama és secundària i poc rellevant. Com a l'obra d'Anton Txékhov, Garan Holcombe assenyala: "Tot es basa en un moment d'epifania, d'il·luminació sobtada, el concís, subtil, revelador detall". L'obra de Munro tracta de "l'amor i la feina, i del fracàs en un i altre. Ella comparteix amb Txékhov l'obsessió pel temps i per la nostra tan lamentada incapacitat per a alentir-lo o per a preveure el seu inexorable moviment cap endavant".

Un tema freqüent a les seves obres —particularment evident a les seves primeres històries— ha estat el dilema d'una noia que arriba a l'edat de plantejar-se les seves relacions amb la família i amb el poblet on ha crescut. A la seva obra recent, com ara a *Hateship, Friendship, Courtship, Loveship, Marriage* (2001) o *Runaway* (2004), ha canviat el seu centre d'interès cap als maldecaps de les dones soles de mitjana edat i de les més grans. Una marca del seu estil de crear els personatges és l'experiència d'una revelació que il·lumina —i li dóna sentit— un esdeveniment.

La prosa de Munro revela les ambigüitats de la vida: "irònica i seriosa al mateix temps", "consignes de pietat i d'honor i d'encès fanatisme", "coneixements tant especials com inútils", "tones d'estrident i feliç ultratge", "el mal gust, la falta de cor, i gaudir-ne". El seu estil col·loca el que és fantàstic al costat del que és vulgar i corrent, amb un i altre plans enllaçant-se, de manera que evoquen la vida de manera senzilla i sense esforç. Tal com ha dit Robert Thacker: "L'escriptura de Munro crea... una unió empàtica entre lectors i crítics, més que aparent entre ells. Nosaltres estem recreant el que ella escriu per la seva versemblança: no és el que en diríem mimesi, i... 'realisme', sinó més aviat el sentiment de ser un mateix... de ser simplement un ésser humà".

Molts crítics han afirmat que els contes de Munro sovint tenen la profunditat emocional i literària d'una novel·la. Alguns es pregunten si Munro en realitat escriu contes o bé novel·les curtes. Alex Keegan dóna una resposta simple: "A qui li preocupa? En molts contes de Munro hi ha molt més que en moltes novel·les".

Obres

Contes

- *Dance of the Happy Shades*, 1968
- *The Beggar Maid* (aparegut prèviament com *Who Do You Think You Are?*), 1978
- *The Moons of Jupiter*, 1982
- *The Progress of Love*, 1986
- *Friend of My Youth*, 1990
- *Open Secrets*, 1994
- *The Love of a Good Woman*, 1998
- *Odi, amistat, festeig, amor, matrimoni*^[22] (*Hateship, Friendship, Courtship, Loveship, Marriage*), 2001
- *Runaway*, 2004
- *Massa felicitat (Too Much Happiness)*, 2009
- *Estimada vida (Dear Life)*, 2012

Relats enllaçats

- *Lives of Girls and Women*, 1971
- *Something I've Been Meaning to Tell You*, 1974
- *The View from Castle Rock*, 2006